

ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΟΞΥ ΣΤΕΦΑΝΙΑΙΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ.

Ιωάννα Δημητριάδου¹, Ευάγγελος Φραδέλος¹, Αικατερίνη Τόσκα¹, Ευάγγελος Σδόγκος², Σαράντης Πήττας², Ελένη Τσιάρα¹, Μαρία Σαρίδη¹

- Εργαστήριο Κλινικής Νοσηλευτικής, Τμήμα Νοσηλευτικής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
- Καρδιολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας

Εισαγωγή

Η αντίληψη της ασθένειας και η κατανόηση των παραγόντων καρδιαγγειακού κινδύνου είναι ζωτικής σημασίας για τη βελτίωση της πρόγνωσης και της ποιότητας ζωής των ασθενών με οξύ στεφανιαίο σύνδρομο (ΟΣΣ). Σκοπός της μελέτης είναι να αξιολογήσει την αντίληψη της ασθένειας και να καταγράψει τους παράγοντες καρδιαγγειακού κινδύνου σε ασθενείς με ΟΣΣ, καθώς και να εξετάσει τις σχέσεις μεταξύ αυτών των παραγόντων και της αντίληψης της ασθένειας.

Μεθοδολογία

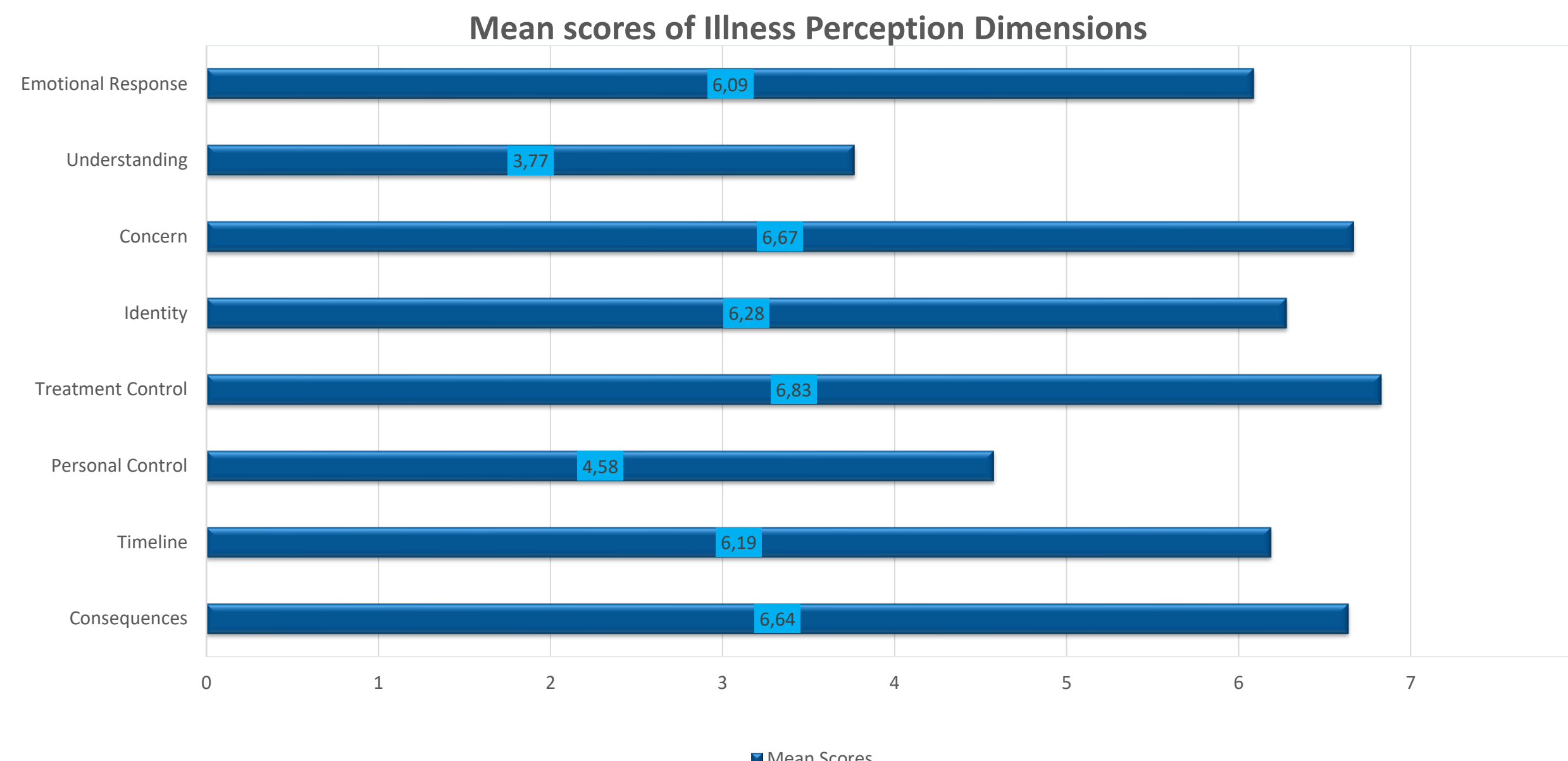
Αυτή η συγχρονική μελέτη παρατήρησης περιέλαβε 123 ασθενείς με ΟΣΣ, οι οποίοι νοσηλεύτηκαν σε 2 Στεφανιαίες Μονάδες από τον Δεκέμβριο του 2023 έως τον Μάρτιο του 2024. Οι ασθενείς υποβλήθηκαν σε αξιολογήσεις που περιλάμβαναν δημογραφικά στοιχεία, ιστορικό υγείας και καταγραφή των καρδιαγγειακών παραγόντων κινδύνου. Η αντίληψη της ασθένειας μετρήθηκε με την Κλίμακα Αντίληψης της Ασθένειας (BIPQ), ενώ οι καρδιαγγειακοί παράγοντες κινδύνου περιλάμβαναν την ύπαρξη διαβήτη, υπέρτασης, δυσλιπιδαιμίας, σωματική αδράνεια, καπνιστικές συνήθειες, δείκτη μάζας σώματος (ΔΜΣ) και οικογενειακό ιστορικό. Τα δεδομένα αναλύθηκαν με τη χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS V26.

Αποτελέσματα

Από τους 123 ασθενείς που συμμετείχαν στη μελέτη, το 60% ήταν άνδρες και το 40% γυναίκες, με μέση ηλικία τα 62 έτη. Τα αποτελέσματα της μελέτης ανέδειξαν ισχυρές συσχετίσεις μεταξύ της αντίληψης της ασθένειας και των καρδιαγγειακών παραγόντων κινδύνου σε ασθενείς με οξύ στεφανιαίο σύνδρομο. Η μέση βαθμολογία στην Κλίμακα Αντίληψης της Ασθένειας (BIPQ) ήταν 5.95 σε μια κλίμακα από 1 έως 10, υποδεικνύοντας ότι οι ασθενείς είχαν μια μέτρια αντίληψη της σοβαρότητας της ασθένειάς τους. Συγκεκριμένα, η υπέρταση και το οικογενειακό ιστορικό καρδιαγγειακών νοσημάτων παρουσίασαν σημαντική θετική συσχέτιση με την αντίληψη της ασθένειας, υποδηλώνοντας ότι οι ασθενείς με αυτούς τους παράγοντες αντιλαμβάνονται την ασθένεια τους ως πιο σοβαρή και απειλητική ($p < 0.05$). Επιπλέον, οι ασθενείς με πολλαπλούς παράγοντες καρδιαγγειακού κινδύνου εμφάνισαν την υψηλότερη συσχέτιση, γεγονός που υπογραμμίζει την αυξημένη αίσθηση απειλής που βιώνουν ($p < 0.05$). Από την άλλη πλευρά, η σωματική αδράνεια και οι καπνιστικές συνήθειες συσχετίστηκαν αρνητικά με την αντίληψη της ασθένειας, δείχνοντας ότι οι ασθενείς αυτοί ίσως να υποτιμούν την επικινδυνότητα της κατάστασής τους.

Πίνακας 1: Συσχετίσεις Μεταξύ Αντίληψης της Ασθένειας και Παραγόντων Κινδύνου

Παράγοντες κινδύνου	Ποσοστό (%)	Συσχέτιση με συνολικό σκορ BIPQ	P-values
Υπέρταση	32.8%	0.37	>0.05
Διαβήτης	36.6%	0.19	0.025
Δυσλιπιδαιμία	16%	0.23	0.006
Σωματική Αδράνεια	78.6%	-0.21	0.014
Κάπνισμα	26%	-0.22	0.011
Οικογενειακό Ιστορικό Καρδιαγγειακών Νοσημάτων	54,2%	0.40	>0.05
Παχυσαρκία	34.4%	0.30	0.042
Πολλαπλοί παράγοντες καρδιαγγειακού κινδύνου	65%	0.45	>0.05

Εικόνα 1: Μέσο σκορ των διαφόρων διαστάσεων της αντίληψης της ασθένειας, όπως μετρήθηκαν από το BIPQ.

Συμπεράσματα

Η αντίληψη της ασθένειας σε ασθενείς με ΟΣΣ επηρεάζει άμεσα τις συμπεριφορές υγείας τους και τη συμμόρφωση με τα προγράμματα δευτερογενούς πρόληψης. Ασθενείς που θεωρούν την ασθένεια τους ως πιο απειλητική τείνουν να έχουν υψηλότερα επίπεδα άγχους, στρες και κατάθλιψης, ενώ συχνά υιοθετούν ανθυγιεινές συνήθειες. Η παροχή στοχευμένης εκπαίδευσης και συμβουλευτικής μπορεί να βελτιώσει την αντίληψη των ασθενών για τη νόσο, μειώνοντας έτσι τους καρδιαγγειακούς κινδύνους και βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής τους.

Βιβλιογραφία

- Ashour A, Al-Smadi A, Shajrawi A, Al-Rawashdeh S, Alshraifeen A, Abed M. Changes in illness perception among patients' undergoing percutaneous coronary intervention. Heart Lung. 2020;49(6):836–41.
- Roth GA, Mensah GA, Johnson CO, Addolorato G, Ammirati E, Baddour LM, Barengo NC, Beaton AZ, Benjamin EJ, Benziger CP. Global burden of cardiovascular diseases and risk factors, 1990–2019: update from the GBD 2019 study. J Am Coll Cardiol. 2020;76(25):2982–3021.
- Lerdal A, Hofoss D, Gay CL, Fagermoen MS. Perception of illness among patients with heart failure is related to their general health independently of their mood and functional capacity. J Patient Rep Outcomes. 2019;3(1):1–7.
- Ohira T, Iso H. Cardiovascular disease epidemiology in Asia: an overview. Circ J. 2013;77(7):1646–52.
- Gheorghe A, Griffiths U, Murphy A, Legido-Quigley H, Lamptey P, Perel P. The economic burden of cardiovascular disease and hypertension in low and middle-income countries: a systematic review. BMC Public Health. 2018;18(1):975.
- Rezaei Hachesu V, Naderyan Feli S, Zare Sakhvidi MJ. Prevalence of cardiovascular risk factors among taxi drivers in Yazd, Iran. J Community Health Res. 2017;6(4):200–6.